

HABRUTA NIGHT

TUESDAY | 11•19•19 | 9 PM
SHAARE ZION

Reproduced by Habruta Night Booklet with permission of the
copyright holders, ArtScroll / Mesorah Publications, Ltd.

Design: mdkgraphicdesign@gmail.com

Week 38

Topic

ברכת שהחיינו

TOPIC DISCUSSION

The recital of the Shehecheyanu blessing was enacted for the holidays, but it was also instituted for occasions when one feels a personal sense of joy. Many people are accustomed to recite it on certain fruits.

The question is how about purchases:

When one purchases a house or a car, does he say the beracha?

If one got a handy down item (used), does he say the beracha?

What if one is getting a duplicate of an item he already has?

When is the proper time to say the beracha, at the time of purchase or when it's used?

If one didn't say the beracha right away, can they say it at a later point?

בנה בית חדש וקנה כלים חדשים, אומר ברוך שהחיינו.

The Mishnah discusses blessings recited on happy and sad occasions:

ברוך הטוב — **On rain** ועל בשורות טובות אומר — **On good tidings one says:** על הגשמים — **On bad tidings one says:** על בשורות רעות אומר — **Blessed are You . . . Who is good and does good.** — **Blessed are You . . . the true Judge.**^[13] — **Who has kept us alive, sustained us and brought us to this season.**^[16] — **One**

מרון

סעיף ג

If one built a new house or purchased a new vessel even if he had a similar one at one point or he purchased another one; he should make the beracha. The item doesn't have to be new, just new to you. You only don't make *שהחיינו* if you are buying back something that was once yours.

בנה בית חדש או קנה כלים חדשים אפילו היה לו כיוצא באלו תחלה או קנה וחזר וקנה מברך על כל פעם שהחיינו, ולא דוקא חדשים דהוא הדין לישנים אם הם חדשים לו שלא היו שלו מעולם ולא אמרו חדשים אלא לאפוקי אם מכר וחזר וקנאן:

סעיף ד

One should make the beracha at the time of purchase even if he did not use it yet; since the purchase is what excites you.

בשעת הקניין יש לו לברך אע"פ שעדיין לא נשתמש בהם, שאין הברכה אלא ע"י שמחת הלב שהוא שמח בקנייתן וכשילבשם מברך: מלביש ערומים:

significant purchases that gladden his heart. The term *כלים*, *clothes*, can also be translated as "vessels." Indeed, *Radvaz* rules that the purchase of other items a person might use warrants *Shehecheyanu* as well, as long as the item is significant and he derives happiness from it (*Responsa* §855). *R' Moshe Feinstein* rules that one should recite *Shehecheyanu* on a new car (*Igros Moshe, Orach Chaim III* §80).

Tosafos (to 59b *ר"ה ורבי*) limit the *Shehecheyanu* blessing to purchases of consequence. Thus, new shoes or a shirt would not occasion a *Shehecheyanu*. *Rosh* (to 60a) opines that this issue depends entirely on the purchaser: There are paupers who extract more joy from a new shirt than the wealthy do from fine and costly raiments (see *Orach Chaim* 223:6 with *Mishnah Berurah*). *Mishnah Berurah* rules that an extremely rich person who is blasé regarding even extravagant items should not make a blessing on their purchase.

[*Rama* (*Orach Chaim* 223:6) records the custom to wish someone donning a new garment, "May it be worn out and renewed!"]

מגן אברהם

If one bought material and had a tailor make it; he should say the *beracha* when he wears it.

ועבדי' קימן ש"מ ק"ו: ה. כלים חדשים.
לא ראיתי נוהגין בזה ואפשר דקומצין
עמ"ש התו' בס"ד דקובה בשם רב שרידא
גאון דאין מבצין כיון שאינו בא מומן
לומן ע"ש ד' ת"ו ומ"מ אין להקל. וי"ל דוק
כלי משמים אבל על ספרים חדשים אינו
מבצין דמנחה לאו ליהנות ניחגו. אין מבצין
רק על מנחת הבאים מומן לומן כמ"ש
קימן כ"ב ע"ש אבל בצרכה רמ"מ כתב
לצרך על ספרים: ו. בשעת הקנין.
דומה בשקנה כלי כמו שהיא אבל אם קנה
כסף ונתן לאומן לעשות כלי אינו מבצין
אלא כשקנה בו כנ"ל דהא קי"ל אומן
קונה בשבח כלי וכ"מ ק"י מ"ר: ז. הוא

ט"ז

If one bought a suit that needs to be tailored, he does say the *beracha* at the time of purchase.

על שהיינו: (ג) בשעת הקנין. כ"ל
דהיינו משעה שקנה בגד אע"פ שצריך
ליתן אותו לחייט לעשות ממנו מלבוש אע"פ
דרחוק עדיין מן ההנאה שהרי באשריי
מדמה אותו לירידת גשמים אע"פ שאין
הנחתן ניכרת מיד: (ד) קנה בליום

משנה ברורה

וְשֶׁחֲחִינוּ עַל יְרֵשְׁתָּהּ: ג (יא) בְּנָה וְכוּ'. וְהוּא הַדִּין אִם קָנָה בַּיִת.

וְדוֹקָא כְּשֶׁבָנָה אוֹ קָנָה לְעַצְמוֹ, אֲכַל אִם יֵשׁ לוֹ שְׂתִפּוֹת בְּגוּזָה, כָּל אֶחָד מֵהַשְּׂתִפּוֹת מְכַרְךָ הַטּוֹב וְהַמְטִיב [גְּמָרָא], וְעַל כֵּן קָהַל שְׁבָנוּ אוֹ קָנוּ בֵּית הַפְּנִיסָת, "יַעֲמֵד שְׁלִיחַ צְבוּר וְיִכְרֹךְ בְּקוּל רָם הַטּוֹב וְהַמְטִיב לְהוֹצִיא אֶת כְּלָם: (יב) בַּיִת תְּדַשׁ. הוּא הַדִּין אִם "נִשְׂרַף וְחִזַּר וּבָנָאוּ, אֲכַל אִם סָתְרוּ וְחִזַּר וּבָנָאוּ, "יֵשׁ דְּעוֹת בְּאַחֲרוֹנִים בְּזָה, וְסִפְקוֹ לְהִקְלֹל. וְאִם הוֹסִיף בּוֹ "אֵיזָה שׁוּרָה בְּגִבָּה לְכָלִי עֲלֵמָא יֵשׁ לְכַרְךָ: (יג) כְּלִים תְּדַשִּׁים. בֵּין מְלַבוּשִׁים טוֹ וּבֵין כְּלֵי תַשְׁמִישׁ וְשִׁתְיָה וְאֲכִילָה וְכוּצֵא בּוֹ, אִם הֵם דְּכָרִים שְׁלֵב הָאָדָם שְׂמַח בְּהֵם, טוֹ עֲנִי בְּרָאוּי לוֹ וְעֲשִׂיר בְּרָאוּי לוֹ. וְעַיִן בְּסַעֲיָהּ ו, אֲכֵן אִם הוּא "עֲשִׂיר גְּדוּל, שְׂאֵפְלוּ כְּלִים יִקְרִים וְחֲשׂוּבִים אֵין נְחֻשְׁבִים לוֹ וְאֵין שְׂמַח בְּהֵן, לֹא יִכְרֹךְ. וּבִקְנִית סְפָרִים, יֵשׁ דְּעוֹת בֵּין אַחֲרוֹנִים אִם יִכְרֹךְ עֲלֵיהֶם מִשׁוּם דְּמִצְוֹת לְאוֹ

לְהַנּוֹת נְהֻגוֹ, וּבְחֲזִי אָדָם מְצַדֵּד, דָּאִם הִיָּה מְהֵרָא אַחַר זֶה הַסֵּפֶר וְשִׂמַּח בְּקְנִיתוֹ דְּמְכַרְךָ, שְׁהָרִי בְּרַכָּה זֶה נִתְקַנָּה עַל הַשְּׂמִחָה וְלֹא עַל הַתַּשְׁמִישׁ, וְכַדְלָקְמָה בְּסַעֲיָהּ ד, וְכֵן כְּתִב בְּמִוֹר וּקְצִיעָה, וְעַל כֵּן אֵין לְמַחֲוֹת בֵּיד הַמְכַרְךָ: (יד) הִיָּה לוֹ וְכוּ'. מִירְשַׁת אַבּוֹתֵינוּ, "דְּמַכְלֵל מְקוּם כְּלֵי זֶה חֲדָשׁ הוּא לְעֵנְיָן קְנִיָּה, וְכַתֵּב עוֹד, דְּאֵפְלוּ קָנָה וְחִזַּר וּקְנָה, "דְּבִזְזָה אֵף לְעֵנְיָן קְנִיָּה לְאוֹ חֲדָשׁ הוּא, שְׁהָרִי יֵשׁ לוֹ כְּלִים כְּאֵלוֹ קְנִיּוֹת מְכַבֵּר, אֵפְלוּ הַכִּי כְּלֵי זֶה חֲדָשָׁה הִיא אֲצִלוֹ: (טו) שְׁהַחֲחִינוּ. וַיִּזְהַר לְכַרְךָ תַּכְךָ, קִדְּם שְׂיִתְרַגַּל וְיִסְתַּלַּק הַשְּׂמִחָה מִמֶּנּוּ: (טז) לְאִפּוּקֵי אִם מְכַרְךָ וְכוּ'. וְאֵפְלוּ

לְהַנּוֹת נְהֻגוֹ, וּבְחֲזִי אָדָם מְצַדֵּד, דָּאִם הִיָּה מְהֵרָא אַחַר זֶה הַסֵּפֶר וְשִׂמַּח בְּקְנִיתוֹ דְּמְכַרְךָ, שְׁהָרִי בְּרַכָּה זֶה נִתְקַנָּה עַל הַשְּׂמִחָה וְלֹא עַל הַתַּשְׁמִישׁ, וְכַדְלָקְמָה בְּסַעֲיָהּ ד, וְכֵן כְּתִב בְּמִוֹר וּקְצִיעָה, וְעַל כֵּן אֵין לְמַחֲוֹת בֵּיד הַמְכַרְךָ: (יד) הִיָּה לוֹ וְכוּ'. מִירְשַׁת אַבּוֹתֵינוּ, "דְּמַכְלֵל מְקוּם כְּלֵי זֶה חֲדָשׁ הוּא לְעֵנְיָן קְנִיָּה, וְכַתֵּב עוֹד, דְּאֵפְלוּ קָנָה וְחִזַּר וּקְנָה, "דְּבִזְזָה אֵף לְעֵנְיָן קְנִיָּה לְאוֹ חֲדָשׁ הוּא, שְׁהָרִי יֵשׁ לוֹ כְּלִים כְּאֵלוֹ קְנִיּוֹת מְכַבֵּר, אֵפְלוּ הַכִּי כְּלֵי זֶה חֲדָשָׁה הִיא אֲצִלוֹ: (טו) שְׁהַחֲחִינוּ. וַיִּזְהַר לְכַרְךָ תַּכְךָ, קִדְּם שְׂיִתְרַגַּל וְיִסְתַּלַּק הַשְּׂמִחָה מִמֶּנּוּ: (טז) לְאִפּוּקֵי אִם מְכַרְךָ וְכוּ'. וְאֵפְלוּ

He argues on *taz* and says that if you have a suit that needs to be tailored, it's not called fit until its tailored, to which one should make the *beracha* upon wearing it.

The *beracha* is subjective to the purchaser. If he is wealthy and certain purchases don't excite him, he should not make the *beracha*.

One should make the *beracha* as early as he can so that the joy is still there.

Renovation is a question. If he extended, he should make a *beracha*.

כף החיים

If one forgot to say *beracha* upon putting on of the garment, he can say the *beracha* as long as he is still wearing it and happy, afterwards he should say *beracha* without Hashems name.

ואם שכח לברך בשעת לבישה יוכל לברך אחר לבישה כל זמן שעודנו בתוקף שמחתו, ובלבישה ראשונה אבל אחר כך יברך בלא שם ומלכות.

בן איש חי

The custom:

Today the custom is not to say a *beracha* upon moving in to a new house; rather we say the *beracha* on a new suit or a new fruit and have the house in mind.

The custom is to say the *beracha* when one wears the garment and not at the time of purchase.

gives a reason because one may return it. Once one wears it, no more returns.

If you bought used clothing as long as you are happy with it, you say the *beracha*. One also makes the *beracha* if he gets a gift.

Shirts, pants, shoes, belts, even if you are excited about them do not make a the *beracha*. On a vest, if one is gladdened by it, one does say the *beracha*.

ועתה נהגו שאין מברכין שהחיינו על הבית אלא עושין לו חינוך הבית בסעודה להודות לו על הטובה הקיימת הזאת, ונהגו שילבש בגד חדש או יאכל פרי חדש ויברך שהחיינו ויכוון על הבית.

נהגו העולם לברך שהחיינו בשעת שלובשם.

אפילו אם קנה בגד שכבר לבש אותם אדם אחר כל שהוא שמח בו יברך שהחיינו, וכן הוא הדין אם נתנו לו בגד במתנה יברך שהחיינו מאחר ששמח בו.

על חלוק ומכנסיים ומנעל ואנפליאות לא יברך אף על פי ששמח בהן, אבל אפודה אם הם חשובים ושמח בהן יברך שהחיינו.

מרן - משנה ברורה

סימן תר ס"ב

מרן:

On the second day of Rosh Hashana there is a question of saying *shehecheyanu*; Maran suggests wearing a new suit; saying *shehecheyanu* and have the holiday in mind.

בקידוש ליל שני ילבש בגד חדש, או מניח פרי חדש ואומר שהחיינו.

משנה ברורה:

How does this fit with his opinion of saying the *beracha* at time of purchase?

אף דבסימן רכ"ג פסק דבשעת הקנין יש לו לברך, התם מיירי כשקנה מלבוש מוכן, אז השמחה כשקנאו, והכא מיירי שקנה חתיכת בגד ונתן לאומן לתקנו, דאז השמחה כשמשמש בו:

There we are talking about a suit you purchased ready to wear. Here he's referring to a suit that needed tailoring, to which you make the *beracha* upon wearing it.

טור - בית יוסף

סימן כב

פרטי רמזי דינים המבוארים בזה הסימן

[א] העושה ציצית לעצמו מברך שהחיינו: נתעטף מברך להתעטף:

א (ב) העושה ציצית לעצמו מברך שהחיינו. נתעטף בו מברך להתעטף בציצית:

One who makes his own *tzizit* recites *shehecheyanu* upon its completion.

Does a bar mitzvah boy who is wearing tefillin for the first time say *shehecheyanu*? How about a new bride for the first time she lights shabbat candles? If so, why does one say a *shehecheyanu* on *tzizit*?

כיוצא בזה: ויש לתמוה על רבינו שכתב גבי ציצית שמברך שהחיינו ולא כתב כן גבי תפילין ורבינו הגדול מהר"י אבוהב כתב דסבירא ליה לרבינו דלא קיימא לן כההיא חוספתא אלא אינו מברך שהחיינו אלא על מצוה שהיא מזמן לזמן כדמשמע ממה שכתב בהלכות פסח סימן תל"ב גבי זיעור חמץ ומשום הכי לא כתב בתפילין שיברך שהחיינו ומה שכתב בציצית שיברך שהחיינו אינו מטעם המצוה אלא מטעם קנה כלים חדשים (נרכות נד.) וכן כתב בעל העיטור (שער שלישי ח"ב) זה לשונו ציצית לא קביע ליה זמן ולא מצרכין עליה שהחיינו ומסתברא לן בשעה שקנה טלית ועושה זו ציצית מחדש מצרכין שהחיינו דלא גרע מכלים חדשים עכ"ל: נתעטף בו מברך להתעטף

We don't say *shehecheyanu* on mitzvot unless they come annually. The reason why we say *shehecheyanu* on *tzizit* is because it involves a garment that you are excited on.

באר היטב

לפי"ז אם עשה ציצית בבגד ישן שכבר קנה ובירך עליו שהחיינו אינו מברך.
If one added *tzizit* to an old garment to which he is no longer happy for the garment, he does not make the *beracha*.

כף החיים - בן איש חי

ה) **טלית** קטן אם עשאו מדבר שאינו חשוב ואינו שמח בו לא יברך שהחיינו. חס"ל, וכ"כ בן איש חי פי' צראשית אות ז', אבל אם עשאו מדבר חשוב שכוח שמח בו יברך שהחיינו, בן איש חי שם, ותיין.

ז הלובש טלית חדש יברך "שהחיינו" אחר ברכת "להתעטף", וטלית-קטן אין מברכין "שהחיינו", דאין דרך לעשותו מדבר חשוב שיהיה שמח בו; ואם עשאו מדבר חשוב שהוא שמח בו — יברך "שהחיינו".

The order is to say the *beracha* on *tallit* first, then *shehecheyanu* and then you put it on.

A *tzizit* that one purchases is usually not a significant garment to him, therefore he should not say *shehecheyanu*.

חזון עובדיה:

כלה המדליקה נרות שבת בברכה בפעם ראשונה לאחר נישואיה, אין לה לברך שהחיינו על מצות הדלקה, ויש בזה משום ברכה שאינה צריכה.

A bride should not say the *beracha* of *shehecheyanu* the first time she lights.

בן איש חי:

כשיגיע לששים או לשבעים שנה, נכון ללבוש בגד חדש ויברך שהחיינו ויכוון גם על שנותיו. וכן המביא ספר תורה חדש לבית כנסת, עושה סעודה בערב לאוהבים, ובאמצע סעודה ילבש בגד חדש ויברך שהחיינו ויכוון על ספר תורה.

When one hits 60 or 70, he should take a suit say *shehecheyanu* and have in mind his years.

When one donates a *sefer torah* to the shul; he celebrates with friends and family. During the meal he should don a new suit, say *shehecheyanu* and have in mind the new *sefer torah*.

יביע אומר חלק ט. סימן י"ט

A community should not say shehayanu upon the completion of the shul.

Since it's not personally owned and it's not built for personal usage.

The netziv says that a person who built a bet midrash for the public to learn and he said you can say shehayanu.

That was referring to a case where the person held on to the ownership of the shul.

בדבר חנוכת בית כנסת גדולה איחוד שיבת ציון פה בתל אביב האם יש לברך שהחיינו ביום חנוכת בית הכנסת?

הבונה בית מברך שהחיינו שזהו קנינו ורכושו מה שאין כן הבונה בית כנסת מכספי צבור ובסיוע משרדי ממשלה אין לברך עליו שהחיינו

ועוד שבית כנסת נועד לתפילה ולא להנות בהם

ויש נצי"ב שכתב שהבונה בית מדרש לזכות את הרבים שהיא מצוה שיש כבוד לעובדיה ותפארת לו מן האדם יש לברך שהחיינו

זהו אם עדיין הוא רכושו ועדיין לא לא הקדישו לרבים שיוכל לברך שהחיינו.

Rabbi Feinstein discusses whether or not you can get a new car during the three weeks, since one should not say shehiyanu during the three weeks.

From here you prove his opinion regarding saying sheheyanu on a new car

ומכונית חדשה אם הוא לתענוג פשוט שאסור גם מי"ז בתמוז דהא צריך לברך שהחיינו, ואם הוא באופן שמברכין הטוב והמטיב כגון שיש לו אשה ובנים דגם הם נהנים מזה אסור מר"ח דהוא כמו בנין של שמחה שאסור. ואם הוא מכונית לפרנסה כמו טראק, וגם מכונית קטנה אפשר ג"כ שהוא לפרנסה, הוא רק בדין ממעטין במשא ומתן שבזמננו נהגו להקל כדכתב הט"ז סק"א וכן כתב המ"ב ס"ק י"ג להלכה, ואין זה מו"מ של שמחה שכתב בשעה"צ שטוב להחמיר, ומצד שהחיינו יברך אחר ט"ב כי בשביל זה אין עליו ליבטל ממלאכתו.